

НА ЧАСІ

Звіт ректора Самойленка О.Г. про діяльність Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя у 2016 році

27 грудня в актовому залі нового корпусу відбулася конференція трудового колективу. Першим питанням на порядку денному був звіт ректора Самойленка О.Г. про діяльність університету у 2016 році.

Ректор розпочав з того, що нині наш вуз знаходиться на 178 місці у рейтинговій таблиці Топ-200 Україна, піднявшись на 16 місць порівняно з 2007 роком. У 2016 році вуз випустив 219 спеціалістів та магістрів денної форми навчання, 8,2% отримали дипломи з відзнакою. 138 студентів заочної форми навчання отримали диплом нашого вузу, в тому числі 7 студентів отримали диплом із відзнакою.

Якщо поглянути на динаміку прийому студентів на 1 курс за останні 5 років, то бачимо, що у 2016 році до університету вступило 205 осіб, що менше у порівнянні з минулими роками.

Контингент студентів денної форми навчання порівняно з минулими роками також зменшився і становить нині 1918 студентів. Таку ж картину ми бачимо і серед студентів заочної форми навчання, яких на сьогодні налічуємо 657. А от динаміка прийому студентів магістрантів за останні 5 років зростає і становить нині 112 студентів (для порівняння у 2012 році – 56 студентів).

За 2016 рік з денної форми навчання було відраховано 127 осіб, більшість з яких за невиконання навчального плану. Із заочної форми навчання було відраховано 80 осіб, більшість з яких також за невиконання навчального плану.

Щодо загальної кількості слухачів «Центру суміжних професій», то у 2016-2017 н.р. вона становить 132 студенти, що менше, ніж у попередньому році. Зокрема, не набрали групу слухачів на курс «Основи журналістики» та «Французька мова».

Кількість студентів, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу на кафедрі військової під-

готовки Сумського державного університету у порівнянні з попередніми роками збільшилася і становить 34 особи.

Працівники з науковим ступенем нині складають 76% серед загальної кількості штатних викладачів. Найбільше кандидатів наук та доцентів на факультеті психології та соціальної роботи – 37 чоловік.

У 2016 році кандидатські дисертації захистило 8 осіб, що менше у порівнянні з попередніми роками.

Кількість опублікованих праць зменшилась у порівнянні з попередніми роками і становить нині 1044. З грифом МОН видано 17 монографій, навчальних посібників та підручників.

В університеті було проведено 21 наукове міжнародне зібрання, що більше, ніж у минулих роках. У 2016 році було отримано 5 патентів кафедрою хімії на чолі з проф. Суховесовим В.В.

Налагоджено співробітництво із багатьма зарубіжними освітніми установами, кількість закордонних відряджень становила 44.

Ремонтних робіт по корпусах університету та гуртожитках виконано на 760 тис. грн.

Ректор наголосив на проблемах, які має вуз на сьогодні, а саме регулярні скорочення капітальних та поточних видатків по СФ, та майже повна їх відсутність по ЗФ; значне зростання питомої частки платежів за комунальні послуги; багаторічна пролонгація на заборону закупівель авто, ноутбуків, ремонтів кабінетів; перехід на ліцензійне програмне забезпечення (висока вартість); систематичні, довготривалі затримки платежів за товари та послуги держказначейством; збитковість видавництва, агробіостанції, центра довузівської підготовки.

Наприкінці ректор подякував за увагу, а трудовий колектив одноголосно затвердив звіт ректора.

Наш кор.

День Соборності – свято для кожного українця

Довідка: День Соборності – свято України, яке відзначають щороку 22 січня в день проголошення Акту Злуки Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки, що відбулося в 1919 році.

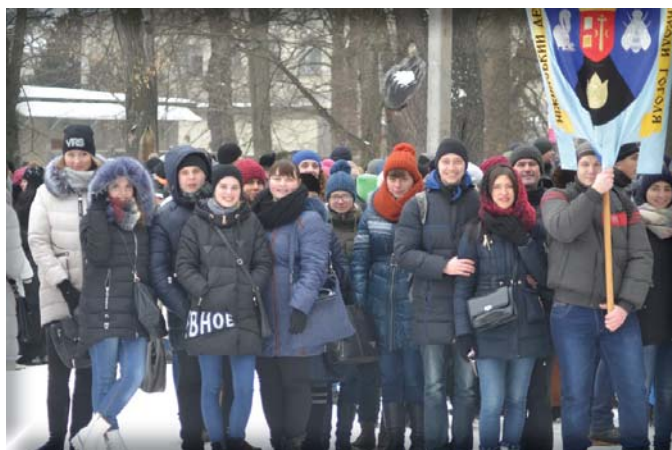
Офіційно в Україні День соборності відзначають з 1999 року.

Свято встановлено в Україні «...враховуючи велике політичне та історичне значення об'єднання Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки для утворення єдиної (соборної) української держави...» згідно з Указом Президента України «Про День соборності України» від 21 січня 1999 року № 42/99[1].

20 січня 2017 року в нашому місті відбулися урочистості з відзначення Дня Соборності України.

У них активну участь взяли ректор університету доцент Самойленко О.Г., заступники деканів з виховної роботи, фахівці соціально-гуманітарного відділу та студенти нашого вузу.

Відбулося урочисте покладання квітів до пам'ятника Богдану Хмельницькому, від якого був вибудований живий ланцюг із учнів шкіл, студентів медичного коледжу, училища культури і мистецтв імені Марії Заньковецької та студентів НДУ імені Миколи Гоголя, працівників освіти та міськвиконкому до пам'ятника Тарасу Шевченку, біля якого відбувся урочистий мітинг, покладання квітів та невеличкий концерт силами дітей міста. На мітингу виступили міський голова Анатолій Лінник та ректор університету Олександр Самойленко.

Вшанування жертв Голокосту

Довідка: Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту – пам'ятна дата, запроваджена рішенням Генеральної Асамблеї ООН від 1 листопада 2005 року (Резолюція № 60/7). Відзначається щорічно – 27 січня. Саме цього дня 1945 року Радянська Армія визволила в'язнів найбільшого нацистського табору смерті Аушвіц-Біркенау в Освенцімі.

За час існування цього концтабору в ньому загинуло, за різними оцінками, від 1,5 до 2,2 млн людей. За загальними оцінками, жертвами масового знищення євреїв під час Другої світової війни, разом з 4,5 млн дорослих, стали 1,5 млн дітей.

Оголосивши 27 січня Міжнародним днем пам'яті жертв Голокосту, Генеральна Асамблея ООН закликала держави-члени розробити просвітницькі програми, щоби наступні покоління зберегли пам'ять про цю трагедію з метою запобігання в майбутньому актам геноциду і охороняти, як пам'ятки історії, місця, де відбувалися масові вбивства євреїв.

Уперше Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту відзначили в усьому світі у 2006 р.

27 січня 2017 року ніжинська громада: студенти НДУ, учні шкіл, військовослужбовці, працівники міської ради на чолі із міським головою вшанували євреїв, розстріляних в роки Другої Світової війни німецько-фашистськими загарбниками біля Цегельного заводу.

Від нашого університету на мітинг вшанування виступив доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри Історії України Євген Миколайович Луняк.

Опісля учасники мітингу поклали квіти до пам'ятника загиблим ніжинцям.

Зимова екзаменаційна сесія мовою цифр

Статистика – наука необхідна, хоча і не завжди приємна. А тому маючи трохи вільного часу, дарованого Новорічними святками, вирішив поміркувати над «зимовим ужином» наших студентів. Дехто заперечить: «Ну які зимою жнива?! Курчат варто рахувати по осені! За наслідками державної атестації». Безперечно, в словах цих «раціо» присутнє. Але чому б і не провести рубіжний підрахунок, коли наявний вільний час і тепла піч... Дивись, а може кому і стане в нагоді. Отож, поміркуємо...

Із **1881** студента денної форми навчання у нашому університеті до складання зимової заліково-екзаменаційної сесії було допущено **1872**. Дванадцять студентів з різних причин не з'явилися на сесію. Отож, екзамени та заліки складало **1860** студентів.

Скажу відверто: «Для більшості спудеїв граніт науки виявився по зубам!». Загальноуніверситетський показник успішності становить **80,3 %**, а це менше за минулорічний показник, торік мали **82,87%**. Щоправда, варто зауважити, успішність, це – наша спільна паланиця, а от внесок кожного факультету різний, а значить і скибу кожен має отримати по роботі. Найбільшу має отримати факультет культури та мистецтв, його відсоток успішності становить – **91,67%**; далі йде філологічний факультет – **83,48%**; за ним факультет психології та соціальної роботи – **82,38%**; слідом факультет іноземних мов – **80,18%**; трохи далі природничо-географічний – **79,46%**; за ним фізико-математичний факультет – **75,54%** і завершує перелік історико-юридичний факультет, який має **69,3%** успішності. Переконалий, відливий опонент заперечить: «Ну ти й зрівняв, одна справа математику вчити, а інша книжки читати, чи гопака витанцювати! Не можна порівнювати!». Можливо й так... Але у народі не даремно кажуть: «Бачили очі, що купляли – їжте, хоч повилазьте!».

Основою будь-якого навчального процесу є його ефективність. Іншими словами, вагомо не лише знати скільки студентів успішно засвоїли навчальний матеріал, але й скільки з них засвоїло його якісно. Недаремно ж у ліцензійних вимогах велика увага приділяється відсотку якості навчання.

Загальноуніверситетський відсоток якості навчання становить **48,6%**, а це вже значно вище минулорічного, який становив **43,9%**. Отож, **прогресуємо**. Якщо поглянути на цей показник у розрізі факультетів, то отримаємо: філологічний факультет – **57,82%**, факультет культури і мистецтв – **53,13%**, факультет психології та соціальної роботи – **51,61%**, природничо-географічний факультет – **46,46%**, історико-юридичний – **46,37%**, факультет іноземних мов – **41,12%**, фізико-математичний – **36,69%**. Чи об'єктивно? Ну, хто на кого вчиться!

Окрасою навчання є, безперечно, відмінники. На сьогодні їх у університеті **154**, або **8,3%** від загальної

чисельності студентів вузу. Найбільше їх навчається факультеті психології та соціальної роботи, аж **47**; на історико-юридичному – **29**; філологічному – **21**; природничо-географічному – **18**; фізико-математичному – **14**; факультеті іноземних мов – **13**; культури і мистецтв – **12**. Це у кількісному відношенні. Якщо ж поглянути, скільки відмінників припадає на факультет у відсотковому значенні, то отримаємо: факультет культури та мистецтв – **12,5%**; історико-юридичний – **11,7%**; психології та соціальної роботи – **11,66 %**; фізико-математичний факультет – **10,1%**; філологічний – **6,2 %**; природничо-географічний – **6%**; факультет іноземних мов – **3,9%**.

Який виш чи викладач не мріє про успішного студента. У нашому університеті студентів, які навчаються на «відмінно» та «добре» і лише на «добре» аж **898**, або **48,76%**. Саме стільки їх могло б претендувати на академічну стипендію, якщо не рахувати змішані оцінки. «Дякуємо» уряду і ВР України за нові постанови щодо стипендії. Очікуємо з хвилюванням...

У кого серце не болить за майбутнє, так це у «сіроках», студентів, які навчаються лише на «задовільно». Таких в університеті **96**. Як писав великий Кобзар: «На всіх языках все мовчить, бо благоденствує...»

І, зрештою, про наболіле... Мова йде про невстигаючих студентів. Тих, хто систематично не відвідував пари, або просто «забив» на навчання, а можливо, й про

тих, хто став жертвою викладацького свавілля. Чого гріха таїти... Таких у нашому вузі за наслідками зимової заліково-екзаменаційної сесії аж **373**, або **20,1%** від чисельності студентів, які склали сесію. Цей показник перевищив минулорічний, торік ми мали **355** «двічників». Як же розрізнити, хто випадковий у цьому переліку, а хто ні? Цілком математично... Одну «2» отримали **174** студенти; дві – **97**; три і більше – **104**. Останній показник і вказує

на систематичних прогульників. Якщо ж розкласти сумарний показник на складові, то отримаємо: історико-юридичний факультет – **76** невстигаючих; психології та соціальної роботи – **71**; факультет іноземних мов – **67**; природничо-географічний – **61**; філологічний – **56**; фізико-математичні – **34**; культури та мистецтв – **8**.

Та досить вже про сумне... За вікном канікули, а ще їх обіцяли продовжити! А там і весна! Поговоримо про приємне... За зимову сесію викладачами університету поставлено **7931** оцінка. Найбільше викладачі полюбляють ставити оцінку «добре» – їх **3124**, або **39,4%**. Друге місце посідає (з незначною перевагою) оцінка «задовільно» – таких **2042**, або **25,7%**, відмінних оцінок – **2008**, або **25,3%**, незадовільних – **757**, або **9,5%**..

Найбільше відмінних оцінок полюбляють ставити викладачі факультету психології та соціальної роботи (**507**), а незадовільних викладачі історико-юридичного факультету (**154**). Ось така вийшла за словами Степана Васильченка «мужицька арифметика». Перезимуємо!

Над статистикою міркував Лесь Хонда

ФАКУЛЬТЕТИ ІНФОРМУЮТЬ

Урочистості з нагоди 154-річчя вшанування пам'яті
Січневого Повстання

Днями в Національному історико-архітектурному музеї «Київська фортеця» відбулися урочистості з нагоди 154-річчя вшанування пам'яті Січневого Повстання.

Організаторами зустрічі стали Посольство Республіки Польща в Україні, Посольство Республіки Литва в Україні, Київська міська державна адміністрація, Печерська районна в місті Києві державна адміністрація, Міжнародна Спілка Польських Підприємців в Україні.

Гості взяли участь у церемонії покладання квітів до меморіальної дошки, оглянули нову експозицію музею, яка висвітлює події періоду повстання 1863 року.

На урочистому засіданні, що проводилось в приміщенні концертного залу, із промовами виступили Посол Республіки Польща в Україні пан Ян Пекло, Посол Литовської Республіки в Україні пан Марюс Януконіс, представник Президента України у Печерському районі Сергій Мартинчук, директор Національного історико-архітектурного музею «Київська фортеця» Оксана Новікова-Вигран.

Лауреат Міжнародних та Всеукраїнських конкурсів і фестивалів хор «Світич» Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, під орудою заслужених діячів мистецтв України, професорів Л. Шумської та Л. Костенко, був удостоєний честі представляти на цьому урочистому заході музичну культуру та молодіжний хоровий рух сучасної України. «Світич» виступив з великою концертною програмою, яка була відкрита виконанням Державних Гімнів України та Польщі.

На прохання Посольства Республіки Польща в Україні хор «Світич» підготував низку польських повстанських піснеспівів мовою оригіналу: «Марш стрільців», «Гімн повстанців 1863 року», «Гімн лицарів Короля Болеслава», повстанський мазурек «Signal». Разом із тим, студенти продемонстрували відомі зразки національного хорового мистецтва. До програми були включені популярні твори А. Авдієвського, А. Кос-Анатольського, М. Колесси, М. Леонтовича. Партію фортепіано виконала провідний концертмейстер кафедри вокально-хорової майстерності Г. Брюзгіна, соло з хором – лауреат Всеукраїнських та Міжнародних конкурсів Я. Йотка.

Спортивно-масова робота в університеті

Спартакіада першокурсників відкрила у цьому навчальному році спортивно-масову роботу в університеті. Метою цих змагань був відбір кращих спортсменів першокурсників для формування збірних команд факультетів з різних видів спорту.

Відкриття Спартакіади почалось з волейболу. Змагання проходили цікаво, з великим бажанням учасників проявити свої здібності та спортивні якості.

Згідно турнірної таблиці місця серед команд розподілились таким чином.

Дівчата:

I місце – природничо-географічний факультет

II місце – фізико-математичний факультет

III місце – філологічний факультет

IV місце – факультет іноземних мов

V місце – історико-юридичний факультет

Хлопці:

I місце – історико-юридичний факультет

II місце – природничо-географічний факультет

III місце – фізико-математичний факультет

IV місце – факультет іноземних мов

Кращими гравцями турніру стали *Довда Валерія* (природничо-географічний факультет), *Руденко Владислав* (історико-юридичний факультет).

Баскетболісти розпочали свої змагання з 17 жовтня 2016 року. Баскетбол – це цікава, захоплююча, динамічна гра. На жаль, деякі команди проявили більше бажання приймати участь, аніж продемонстрували свої спортивні здібності.

Турнірна таблиця виглядає так.

Дівчата:

I місце – природничо-географічний факультет

II місце – факультет психології та соціальної роботи

III місце – факультет іноземних мов

IV місце – фізико-математичний факультет

V місце – історико-юридичний факультет

VI місце – філологічний факультет

Хлопці:

I місце – історико-юридичний факультет

II місце – природничо-географічний факультет

III місце – фізико-математичний факультет

IV місце – факультет іноземних мов

Кращі гравці турніру *Бандоля Аліна* (природничо-географічний факультет), *Власенко Дмитро* (історико-юридичний факультет).

Заключним видом змагань спартакіади першокурсників став міні-футбол. Команди виборили такі місця: *I місце* серед чоловічих команд посіла команда природничо-географічного факультету; *II місце* – у команди історико-юридичного факультету; *III* почесне місце зайняла команда факультету іноземних мов.

Серед дівчат *I місце* посіла команда природничо-географічного факультету; *II місце* у команди фізико-математичного факультету; *III місце* у команди факультету іноземних мов; *IV місце* посіла команда факультету психології та соціальної роботи; *V місце* дісталось команді історико-юридичного факультету.

Кращі гравці турніру *Коваленко Олександр* (природничо-географічний факультет) та *Бандоля Аліна*

(природничо-географічний факультет).

Розпочато і міжфакультетську спартакіаду, яка триватиме до травня місяця 2017 року.

Цікаво, безкомпромісно проходили змагання з волейболу. Учасники показали хороші уміння, навички володіння м'ячем, тактичні прийоми та технічні дії.

Переможцями змагань стали.

Дівчата:

I місце – факультет іноземних мов

II місце – філологічний факультет

III місце – природничо-географічний факультет

IV місце – фізико-математичний факультет

V місце – факультет психології та соціальної роботи.

Хлопці:

I місце – історико-юридичний факультет

II місце – природничо-географічний факультет

III місце – фізико-математичний факультет

IV місце – факультет іноземних мов.

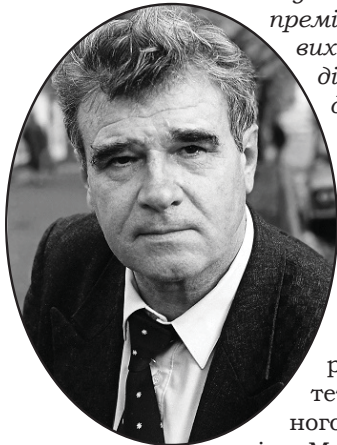
Кращими гравцями турніру стали *Селезненко Вікторія* (факультет іноземних мов), *Тарасенко В'ячеслав* (історико-юридичний факультет).

НАШІ ЮВІЛЕЇ

Серце сповнене піснями

15 січня виповнилося 80 років відомому українському поету-пісняру, лауреату премії імені Олександра Олеся, вихованцю літературної студії Гоголівського вишу Володимиру Григоровичу Морданю.

Володимир Мордань народився 15 січня 1937 року в селі Новосельське Лебединського району на Сумщині. У 1955-1959 роках навчався на українському відділенні історико-філологічного факультету Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В. Гоголя. Був активним учасником літературної студії вузу, до якої входили Євген Гуцало, Віктор Вовк, Віктор Абузяров, Леонід Горлач, Аннета Драккіна, Віталій Пригородський та інші. Свою поетичну майстерність шліфував під керівництвом Дмитра Сергійовича Наливайка. По закінченню вишу працював у журналістиці, був на творчій роботі, обирався відповідальним секретарем Київської організації НСПУ.

Автор понад тридцяти збірок поезії, гумору і сатири, творів для дітей, вокальних творів. Пісні на його вірші набули широкої популярності в Україні.

Сердечно вітаємо Володимира Григоровича із його славним ювілеєм! Бажаємо міцного здоров'я та творчої наснаги. А читачам нашої газети даруємо його вірші.

Отак відчуть і позабути,
Забути назавжди.
Бо незабутній запах рути
Украли поїзди.
Не те, щоб вкрали, - семафори
Хтось неблаганно засвітив.
І знову рейки вторять, вторять
Незнаний ще мотив.
І не зійдуться паралелі.
Хоч кажуть: сходяться вони.
І підпирають неба стелю
Терпкі і добрі полини.
Я так вернутися бажаю
(ще і початку не зробив).
Та паралелі мого краю
Вже почали новий мотив.

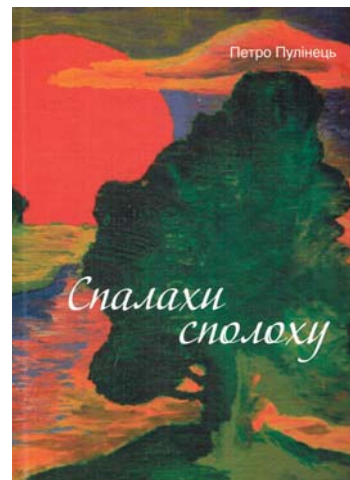
Краплі впали, а на них сніжинки.
Ранки схожі та й на вечори.
А січневі неспокійні днини
Вже чекають літньої пори.
Чом згадалися весни солов'їні...
Ех, далека юності, озвись
На моїй стежині при калині,
Клич мене, як кликала колись,
У прийдешній долі повторись.

НА ВАШУ КНИЖКОВУ ПОЛИЦЮ

«Спалахи спокоху»

Саме таку назву має книга поезії, яка надійшла до книгозбірні Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Її автор – відомий у Сіверському краї журналіст і поет, який, на жаль, уже відійшов за світи – Петро Пулінець. Це видання є найповнішим зібранням його поетичних творів. Книга побачила світ у чернігівському видавництві «ПВК «Десна» насамкінець 2016 року і вміщує в собі 250 сторінок поетичного тексту. Післяслово до книги написав вихованець літстудії нашого вишу, заслужений журналіст України, письменник і краєзнавець Володимир Сапон.

Упорядником нової книги став син, Ігор Пулінець, який і подарував нашій бібліотеці кілька примірників збірки. Знайомимо вас, шановні читачі, із віршами з нової книги:

Ти мене ніколи не полюбиш,
На мою – не на свою – біду.
Не зустрінеш і не приголубиш –
Просто я тихенько відійду.
Відійду у молодому літі,
Як зелені спалахи тополь.
Є на світі, є на білім світі,
Десять та є одна із тисяч доль.
І до мене щастя озоветься,
І стріпнеться ранньо, наче птах...
А сьогодні серце моє б'ється
На семи непроханих вітрах.
Ти мене ніколи не полюбиш,
Не полюбиш – на мою біду.
Не зустрине і не приголубиш –
Просто я тихенько відійду.
Непомітно відійду і стану
На кленовий міст і білий шлях.
Попливуть печалі, як тумани,
На семи непроханих вітрах...

. . .

І кружляють зорі до світання,
І сурмили з далей поїзди.
На пероні – чорноока Таня,
У черемхах – станція Крути.
-Я живу – на долю не журюся! –
Чиясь пісня вдарила крилом.
І прощально підвилися друзі,
Й зашарівся місяць за селом...
Весни, весни – в цвіті та у травах...
Розійшлися молоді путі.
Мила Таня, чорноока Таня
Покохала іншого тоді...
Та чи можна засудити волю?
Тільки пісня б'ється, мов жива:
-Я живу – не скаржуся на долю! –
Падають і не впадуть слова...

ОБЛИЧЧЯ НОМЕРУ

У зоні яскравого таланту

14 січня цього року виповнилося б 80 років з дня народження відомого українського письменника, лауреата Шевченківської премії, вихованця Ніжинського вишу Євгена Пилиповича Гуцала.

Ювілейна стаття про Євгена Гуцала не вдавала-ся. На папері рівненькими рядочками вмошувалися правильні слова про непересічного літератора нашої доби, про його твори і їх вплив на наше сьогодення. Та за цим всім не проглядалося справжньої душі письменника, його неповторного усміху, глибокого вдумливого погляду з-під товстих лінз окулярів, що, здавалося вдивлявся у саме серце. Доля дарувала мені декілька зустрічей з письменником, а тому хотілося, щоб читач відчув його таким, яким він був за життя...

Коли чергова паперова кулька полетіла до кошику для сміття, у моєї голови визріла думка: «Чому б письменнику самому не розповісти про себе? Адже він вихованець нашого вузу і його особова справа до сьогодні зберігається у архіві університету...»

І вже за годину я тримав у руках поштовку від часу особову справу студента історико-філологічного факультету Євгена Пилиповича Гуцала, і сам письменник рядками власноруч написаної автобіографії озивався до мене: «Народився я 14 січня 1937 року в селі Старий Животов Оратовського району Вінницької області в сім'ї вчителя. Українець.

Мій батько, Гуцало Пилип Данилович, тривалий час працював завучем або ж директором шкіл цього району. У даний час працює учителем української мови та літератури в Гулевецькій семирічній школі (Калинівський район, Вінницька область). Педагогічний стаж батька складає 23 роки роботи в школі.

Мама, Гуцало Олександра Ільвіна, вже близько 20 років працює учителем географії та природознавства. У даний час також працює вчителем Гулевецької семирічної школи».

Євген був справжнім учительським дитям. І написана ним автобіографія є свідченням цього. Красивий каліграфічний почерк, надзвичайна охайність, виняткова грамотність, жодної помарки... Все це вказувало на внутрішню організованість майбутнього студента... А ще увага до найдрібніших деталей. Згодом це стане ознакою його письменницького стилю.

Написав він у автобіографії, як воював батько у часи Великої Вітчизняної війни, як мати з ним, чотирирічним, та молодшими сестрою Людмилою та братом Віктором були евакуйовані до Саратовської області... Як пішов до школи і був там активним спортсменом і комсомольцем...

Я беру до рук його атестат зрілості. Він повідомляє, що випускник Кордолівської середньої школи Калинівського району Вінницької області Євген Гуцало 24 червня 1954 року успішно закінчив навчання. У його атестаті з 18 навчальних предметів лише дві «4» –

з історії СРСР та російської мови, решта – «п'ятірки». Цього ж року Євген подає документи на факультет журналістики Київського державного університету імені Тараса Шевченка. Успішно складає вступні іспити. Отримує 24 бали, а прохідний бал до вишу того року був 25. Невдача не спинила хлопця на шляху до обраної мети.

Залишається у рідному селі і працює в колгоспі імені М. Хрущова на різних сільськогосподарських роботах. Ось звідки таке досконале знання життя селян! Ось звідки та жагуча правда, яка згодом озветься з його творів! А в автобіографії це лише один рядок: « 1954-1955 роках, працюючи в колгоспі с. Гулівець, виробив 176 трудоднів». Добре пам'ятає Україна оті «хрущовські трудодні»...

3 липня 1955 року Євген пише заяву до приймальної комісії Ніжинського державного педагогічного інституту імені М.В. Гоголя, у якій просить допустити його до складання вступних іспитів на російське відділення історико-філологічного факультету. Вступні екзамени в інституті проходили з 1 по 20 серпня. Про це свідчить Екзаменаційний лист Євгена Гуцала за №239. Усі вісім вступних екзаменів з історії, географії, української мови (усно та письмово), іноземної мови, російської мови (усно та письмово), російської літератури майбутній письменник склав на «відмінно». І став студентом Гоголівського вузу.

У моїх руках вступний твір Євгена з української мови та літератури. Він обрав для написання тему «Зображення революції 1905 року в повісті Михайла Коцюбинського "Fata morgana"». Вже знайомий рівненький, каліграфічний почерк. Добре структуровані, логічно завершені речення. Відмінне знання тексту твору. Жодної помилки, навіть описки чи виправлення. Оцінка – «відмінно».

Так почалося студентське життя Євгена Гуцала. Згодом у своїх спогадах він напише: «Вперше бажаючи стати журналістом і письменником, через рік я вступив у Ніжин до педінституту імені Гоголя... Тут я також писав і писав. Мої віршовані імпровізації на тему «Слово о полку Ігоревім» навіть вмістила стінгазета філологічного факультету. Я писав на лекціях, писав у кімнатах гуртожитку, писав у старовинному, ще Безбородька, саду. Писав у міській бібліотеці, посилав написане у Київ, але звідти одержував одні й ті самі відповіді, негативні і стандартні...».

Історико-філологічний факультет НДПІ на той час очолював П.Х. Білий, кафедру російської літератури – доцент Н.М. Дзюбанова, кафедру української літератури – доцент О.А. Білан. Маючи добру філологічну підготовку, Гуцало навчався легко й успішно. Його залікова книжка за №2062 рясніла відмінними оцінками. Серед улюблених викладачів – доцент Васильківський Г.П., старший викладач Савченко Ю.А.

Та найбільше Євген полюбляв ті години, коли в аудиторії №310 старого корпусу вузу на своє чергове засідання збиралася інститутська літературна студія. В аудиторії завжди було людно: збиралися не лише члени студії, але й ті, хто приходив, щоб послухати твори молодих студійців. У перший рік навчання Євгена студію очолював член Спілки письменників СРСР

Олександр Дмитрович Королевич, більш відомий у літературі як Лесь Гомін. Палкий патріот України, він і своїм студійцям прищеплював любов до рідного слова. Тому не дивно, що свої перші твори Євген Гуцало писав рідною мовою. У 1957 році ніжинська міська районна газета опублікувала його перше оповідання «Рояль». Огульно звинувачений у націоналізмі, Лесь Гомін у 1957 році полишив інститут, а згодом і життя. Літературну студію очолив кандидат філологічних наук Андрій Костянтинів Костінов, у минулому партійний апаратник, людина, яка на власній долі знала, що таке «ідеологічна перековка». Дискусії на студії стали обережнішими, більше уваги приділялося роботі над мовою творів молодих письменників.

Коли Гуцало навчався на останньому курсі, літературну студію очолив випускник аспірантури Ленінградського педінституту, згодом доцент кафедри зарубіжної літератури НДІП Дмитро Сергійович Наливайко, нині лауреат Державної премії імені Тараса Шевченка, академік, доктор філологічних наук. Людина глибоких демократичних переконань, патріотично налаштована, з енциклопедичними знаннями, він вніс у роботу літературної студії, за влучним висловом Леоніда Горлача, «свіжий подих правди». Розповідь про щире дружбу молодого науковця та майбутнього письменника варта окремої статті, або ж навіть окремого наукового дослідження. Гуцало був вірний цій дружбі до останньої хвилини життя. Береже пам'ять про товариша і Дмитро Сергійович.

Дмитра Наливайка своїм наставником у літературі вважає Володимир Мордань, Леонід Горlach, Віктор Абузаров, Віталій Пригоровський і ще низка відомих і менш відомих письменників...

У моїх руках останній документ з особової справи Євгена Гуцала – додаток до диплома. Датований він 30 червнем 1959 року. З 40 навчальних дисциплін, які вивчалися у курсі вищої школи, лише з чотирьох предметів він мав оцінку «добре», решта – «відмінно». І, певно, отримав би Євген Пилипович диплом з відзнакою, якби не дві четвірки – з історії СРСР та російської мови, - які він отримав на державних іспитах.

Чи випадковими вони були? Чи, може, замовними? На жаль, відповіді на це ми вже не отримаємо.

А тоді, влітку 1959 року, для молодого випускника Гоголівського вузу Євгена Гуцала починався новий етап життя, який повів його у журналістику, потім у літературу, а звідти – у безсмертя...

Пожовкла від часу течка особової справи Майстра лежить на моєму столі, а я подумки ще блукаю сторінками його непересічного життя, знаходячись у зоні яскравого таланту...

Олександр Забарний, декан філологічного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

ГІГАНТ

Євгенові Гуцалу

Здавалося:
маленький чоловік...
Непоказний
і трохи навіть скутий...
А плуга пер такого, що довік
Без нього нам тепер не дотягнути.

А бачив скільки!..
Ми – як ті сліпці,
Шукаємо твердиню під ногами.
А він!..
Ішов – світилися чебреці
У душах
невідкритими світами.

А сам світився!..
Сяяв!..
Пломенів
На благо української культури.
І клекотав
До вічних журавлів
Не знаний ще
Гігант літератури.

Невизнаний – хоч був лауреат.
Хоч друкувався –
Заздрісники б з'їли...
Та він
Іще возродиться стократ,
Хотіли б ми цього чи не хотіли.

Бо він –
Над нами.
Нам іще рости,
Аби себе в собі перебороти.
Гігант роботи!
Геній простоти!
Один –
Проти ординської сволоти.

Анатолій Шкуліна, письменник,
випускник НДІП 1976 року

ALMA MATER

Засновник – колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Газета виходить українською мовою раз на місяць
окрім липня і серпня. Обсяг 2 друк. аркуші.
Тираж 900 примірників.

Свідцтво про державну реєстрацію ЧГ 442-91ПР

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради – Олександр Забарний

Редактор: Анна Лебедева

Члени ради: Григорій Самойленко, Віталіна
Скорочод, Анна Парубець, Роман Приходько,
Олександра Порада

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 16602, м. Ніжин Чернігівської обл., вул. Кропив'янського, 2, університет, новий корпус, кімната № 213, внутрішній телефон 10-39,
email: almandu1982@gmail.com

Комп'ютерна верстка, набір та макетування:
Анна Лебедева

Коректор: Анна Парубець
Віддруковано у Видавництві НДУ імені
М. Гоголя
Замовлення №55

* Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. * За точність викладення фактів відповідає автор.

* Редакції надано право редагувати й скорочувати матеріали. * При передрукуванні матеріалів обов'язково посилатися на газету "ALMA MATER"